

عنوان مقاله:

بررسی معمار شهرسازی معاصر و معماری دوره پهلوی اول

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی معماری، شهرسازی، عمران، هنر و محیط زیست؛ افق های آینده، نگاه به گذشته (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

محمدعلی تبریزی میاندوآب - دانشجو کارشناسی ارشد

اکبر شکرزاده - دانشجو کارشناسی ارشد

ساسان اسکندرئاد - دانشجو کارشناسی ارشد

خلاصه مقاله:

در مسیر تاریخی تمدن ایران، بعد از دو واقعه مهم ظهور اسلام و حمله و استیلای طولانی مغولها، گرایش به غرب به عنوان سومین حادثه، شاید مهم ترین اتفاق تاریخی ایران باشد. حادثه ای که برخلاف دو واقعه قبلی به دور از برخورد یا تهاجم قهریه صورت گرفت و بدون آنکه نشانی از جنگ یا کشورگشایی باشد با روند تدریجی - تسخیری خود به گونه ای از ویژگی های دوران مدرنیته است مورد اقبال و پذیرش عام و خاص قرار گرفت. در دوره معاصر، مقطع دوره بیست ساله (1299-1320 ش) به دلایل گوناگونی که در طی بررسی هر موضوع و یا هر فصل به آن پرداخته شده است دارای اهمیت تاریخی است. این دوره کوتاه اما پر متغیر در واقع دوره نوینی در معماری است که اگر چه با دوره پیش از خود (قاجار) متفاوت است اما به لحاظ انتخاب و شکل گیری معماری دوره بعد از خود نیز قابل توجه است. بعد از فصل اول که مقدمه ای برای ورود به بحث اصلی و معرفی وضعیت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی و معماری دوران انتقال قاجار به پهلوی است، فصل های دوم تا هفتم که در واقع اساسی ترین بخش های رساله هستند علل و چگونگی تغییرات این دوره را بررسی می کنند و طبیعی است که تحقیق و شناخت معماری این دوره به دلیل همین تحول فکری و تغییرات اجتماعی بی سابقه اهمیت موضوعی پیدا می کند. در این شناسایی عوامل تاثیر گذار از جمله عوامل خارجی، داخلی، اجتماعی و فرهنگی، سیاسی، شخصیتها و اصولا عوامل بنیانی مورد دقت قرار می گیرند. معماری در این دوره در نگرش به باستان گرایی خود به دو دوره ساسانیان و هخامنشیان توجه بیشتری دارد، در نگاه معماری عناصری که مورد بهره برداری و یا تقلید قرار گرفتند به دو گونه بود. عناصر مشخص معماری در بنا نظیر ستون ها، سرستون ها، پایه ستون ها، پنجره ها، پلکان، ورودی ها، قوس ها و دهانه ها. دومین عناصر تزئینی نظیر نقوش برجسته ی حجاری ها، مجسمه ها، کنگره ی بام و ... در دوره پهلوی اول هنرمندان معماری ایرانی و غربی که سازنده بناهای دولتی و آموزشی و صنعتی بودند، برای اولین بار با نوعی انتخاب تاریخی روبرو شدند. آنان باید می فهمیدند که از چه دوره و چگونه و به چه مقدار انتخاب کنند. معماران اگر چه متأثر از فضای سیاسی باستان گرایی بودند، توانستند با تعدد بناهای ساخته شده فضای معماری باستان گرایی را تنوع بخشند. نمونه این بناها در آذربایجان شرق شهرستان مراغه در این تحقیق بیان شده است (صارمی، 1376، 45)

کلمات کلیدی:

تاریخ، معماری، پهلوی اول، باستان گرایی، مراغه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/607422>

